

Všední přelomové číslo!

PETR KOVÁŘ

Zase to střídání! ...ani ten den není dnes definitivní, neví se, zdali se ze dne noc nemůže stát! zpívali Werich s Voskocem v takové veselé písničce, která varovala před blížící se hrůzou. Pořád chceme považovat věci za definitivní, i když víme, že to tak není. I přes aktuální invazivní masáž slova tekutost se tomu neubráníme. Všechno teče v čase a souvislostech; nejlepší obraz světa nikdy neexistoval, ale existují žebříčky významu umělců různých období. Každá další generace si s téma přičkama zažongluje, z významného je rázem bezvýznamný, z žebračka mesiáš. Ale bývá to přirozeně i jemnější — významný svůj význam neztratí, jen je u něj již jako podstatné zdůrazňováno něco jiného, než dosud bylo. Někde bylo šedo, teď je šedo-bílo.

Čtete přelomové číslo! Jako vždy touto dobou. Z hlediska delšího časového úseku tedy nemůžeme být takový přelom vnímán jako změna, ale jako kontinuita, jako něco, co je samozřejmou součástí našeho časopisu, jeho charakteristiky. V tomto čísle se jako každoročně prolíná minulá a budoucí redakce ATHELLIEBU. Ha! Ale je to poprvé, co se otěží místo studentů Malby chápou především studenti Reklamy. A my?

My na Malbě... co je vlastně charakteristikou ateliéru Malba a ilustrace? Co může být vnímáno jako přelom a co jako kontinuita? Šedá podlaha na AUM? Lidé? Malba? ...žijeme přelomový rok! Jako vždy v blíže nespecifikovaném časovém úseku. Sek – sek. Jak se seká čas? Třeba tisíc let Byzance, měsíc slev, modré Picassovo období, deset let tady učila malířka Denisa Krausová. Denisa na škole založila a vybudovala malířský ateliér. A bez malíře Jakuba Tomáše by to nebyl ten ateliér Malby, o kterém je tu teď řeč. Mám tady teď k dispozici žebřík významu umělců, a ti z vás, které Denisa s Jakubem učili, mají jistě i žebřík významu učitelů — v obou jsou stejně vysoko. To není žádná samozřejmost!

Takže zase to střídání! Ale, i noví učitelé stojí na té šedé šmouhaté podlaze a učí, co naučit lze o malbě a ilustraci. I v tomto čísle tak pokračují rozhovory s výtvarníky naší školy. Tereza Říčanová, absolventka pražské UMPRUM, skvělá a uznávaná ilustrátorka, nově učí malíře třetáky. Jaroslav Grodl studoval stejně jako Jakub Tomáš na AVU u profesora Jiřího Sopka, jeho věci potkáte v galerii i na ulici, a na Reklamě teď místo něj potkáte Andreu Uváčkovou, absolventku Volné grafiky na ostravské Fakultě umění a doktorandku Masarykovy univerzity. František Novák je Třeštský průměr — hraje divadlo, hraje v kapele, maluje, je — vystudoval AVU u Vladimíra Kokolii.

Přelom skrytý vedle lomu obsahuje při. My ve-při nejsme, ale někdy, když chcete, aby fungovalo všechno jako dřív, musí se všechno změnit. Změnit skrytý obsahuje nit!

» ROZHOVOR

Už naslouchání je interpretace

Navazujeme na sérii rozhovorů s umělci, kteří vyučují v Heleníně. Autoři nových rozhovorů, čtvrtáci ateliéru Malba a ilustrace, vytvářeli fiktivní interview se skutečnými osobami, jako volný literární způsob představení či interpretování díla oblíbeného umělce.

Loribelle Spirovski

Ptala se DORA KLIMEŠOVÁ

Španělsko-ruská malířka, zabývající se zachycováním postav v nejrůznějších situacích a emočním rozpoložení. Ve svých obrazech se snaží jednak dokonale zachytit charakter postav a aktuální stav, ale i experimentovat se svým malířským rukopisem. Byla členkou skupiny Červená srna a dnes je jedním z aktérů skupiny Červená klika.

Proč zrovna figura?

Nemyslím si, že namalovat zátiší, krajinu či nějaký dojem nebo pocit je lehké. Přesto pokusit se o zachycení člověka jsem vždy vnímala jako větší výzvu.

A zvládla jste tuto výzvu?

Jednou se mi to podařilo. Malovala jsem svého prastrýce při spánku. Když byl obraz hotový, do pokoje postupně začali přicházet příbuzní a všichni se shodli, že podoba je dokonalá, ale prastrýc na obraze vypadá jako mrtvý. I já sama jsem po chvíli byla nucena uznat, že namalovaný prastrýček nevypadá živě. Usoudila jsem, že dojem způsobila pro něho nezvykle pobledlá pleť, která musí být důsledkem chladu. Chtěla jsem prastrýce přikrýt, ale jakmile jsem zavdala o jeho ledovou ruku, bylo mi jasné, že můj obraz je věrohodný.

Co jste s tím obrazem potom dělala?

Vlastně si už nejsem zcela jistá. Pratičička si ho původně chtěla ponechat, ale velice brzy po pohřbu zjistila, že snídání při pohledu na obraz mrtvého manžela není ideální začátek dne, a obraz mi vrátila. Rozhodla jsem se ho přemalovat, ale nešlo to. V tu dobu jsem byla přesvědčena, že je to jediný můj obraz, který skutečně za něco stojí a bála se, že už možná nikdy nic tak dobrého nevytvořím. Obraz jsem schovala ve sklepech paneláku, kde jsem tehdy bydlela. Domnívám se, že v tuto chvíli už musí být buď přemalovaný, nebo ztracený.

Který ze svých obrazů považujete v tuto chvíli za nejlepší?

Vždy když dokončím nějaký obraz tak se dva tři dny domnívám, že se jedná o nejlepší obraz, který jsem namalovala. Potom se ukážou mouchy...

Jaké jsou vaše zdroje inspirace? Jaké byly v počátcích Vaší tvorby?

Úplně prvním zdrojem inspirace pro mne byl moment, kdy jsem na základní škole o polední pauze poprvé navštívila galerii (byla zima a já se chtěla jen schovat do tepla, chtěla jsem jít do Prioru, ale spletla jsem si dveře...) a na zdi hned naproti dveřím visel ohromný obraz. Pokrýval zeď téměř od stropu k podlaze. Pamatuji si ho už jen matně, ale domnívám se, že se jednalo o barokní obraz. Nikdy předtím jsem neviděla žádný realisticky namalovaný obraz, takže si mě pochopitelně získal už "pouze" věrohodným zachycením postav. Najednou se objevila nutková potřeba to umět. Představila jsem si, jak namaluji všechny své příbuzné i známé v životní velikosti... Proto jsem z počátku malbu vnímala pouze jako nástroj, sloužící k zachycení pravdy.

Dnes mám mezi umělci mnoho oblíbených, ale za zdroj inspirace žádného z nich nepovažuji. Občas se najde někdo s názorem, že moje malby jsou podobné malbám Francise Bacona. Mám Bacona ráda. Nejsem si vědoma toho, že bych se jeho malbami inspirovala, ale rozhodně-li se malíř navštěvovat galerie, musí se smířit s rizikem, že ať chce či ne, bude to na jeho tvorbu mít vliv. Nejsem si vědoma ničeho, co by mne inspirovalo, ale obávám se, že je velmi pravděpodobné, že mne inspiruje vše kolem mne.

Než jste se začala živit jako malířka, jaké povolání jste plánovala vykonávat?

Jako malá jsem se viděla jako veterinářka, ale jakmile mne babička obeznámila s operacemi, rozmyslela jsem si to. Když se začal pozvolna přibližovat moment, kdy se pro nějakou profesi budu muset rozhodnout, bylo to téměř peklo. Uvažovala jsem nad učitelkou ve školce, knihovnicí, cukrářkou a chvílemi dokonce i nad letuškou. V té době už jsem se dlouhodobě věnovala malbě, ale nemyslela jsem si, že bych byla natolik talentovaná, abych to mohla studovat.

Několik let se věnujete malbě. Nelákalo Vás vyzkoušet i jiné médium?

Momentálně se učím vytvářet sochy. Přiznávám, jde to pozvolna, ale zatím mne to fascinuje natolik, že se domnívám, že bych mohla vydržet být trpělivá a možná se jednou stát zručnou sochařkou.

Existuje místo, kde byste ráda v budoucnosti vystavovala?

Část mne sní o tom, že se jednou mé obrazy dostanou do Louvru. Další část by si ale nikdy nepřála, abych byla natolik uznávaná umělkyně, že by mé obrazy visely na místech jako je Louvre.

Doposud jste poskytovala rozhovory pouze v rámci skupiny Červená srna. Můžeme od Vás nyní očekávat více rozhovorů tohoto typu?

Obávám se, že nejspíš ne.

» ROZHOVOR

Tereza Říčanová

Ptaly se ADÉLA VYHNÁLKOVÁ, ALENA BRABCOVÁ a ELIŠKA STAROSTOVÁ

Absolventka Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, obor ilustrace a grafika u prof. Jiřího Šalamouna. Známa ilustrátorka, malířka a mlíkařka.

Co vás vedlo k tomu učit na této škole?

Začínala jsem ve školce, a i se seniory. Postupně jsem si uvědomila, že by mě mohlo bavit učit i na střední škole. Doufám, že to žáky bude také bavit.

Jak jste se dostala k ilustrování?

To už je dávno. Baví mě jak kreslení, tak písmo. Neumím se vymanit k jednomu nebo k druhému, takže to kombinuji často dohromady.

Co vás nejvíce baví a nebaví na ilustrování?

Baví mě dělat si vlastní texty, pak jimi nejsem vázaná a někdy to převracím, prvně nakreslím a pak až text. Baví mě pokládat barvy. Stres je příprava tisku a pak čekání na konečnou podobu. Vždycky tam pak najdu něco, co mi nedošlo, co tam mohlo být. Nikdy nejsem schopná to udělat úplně dokonale.

Čemu se ještě krom ilustrování věnujete?

Momentálně projekt Mlíkařka. Mám doma krávu, o kterou se starám a dojím ji. Buď je vám odporný ten masný a mlékařský průmysl, nebo si tu krávu vezmete domů a budete se o ni starat a tím vynecháte plasty. A jinak ještě učím ve školce malbu.

Seznámíte nás s vašim cestováním? Máte nějaký zážitek, na který nezapomenete?

Nejnovější byl Istanbul. Čím jsem starší, tak se nebojím jezdit někam sama a baví mě to čím dál víc. Vždycky někam jedu a kreslím tam krajinky nebo prostě to, co tam je. Třeba v New Yorku to bylo spíše o lidech a minulý rok v Alpách jsem dělala linoryty.

Jaký byl váš studijní život?

Nejlepší bylo, když jsem v Praze chodila od čtyř let do lidušky, byly tam obrovské dveře a já je neuměla otevřít. Střední jsem akorát propila, ale jinak to bylo hodně zábavné. Chodila jsem na UMPRUM ateliér ilustrace a grafiky, měli tam skvělý grafický dílny, kde se dalo hodiny sedět a tisknout litografii. A před pár lety jsem si ještě dodělala doktorát, to bylo taky super.

Chtěla byste něco vzkázat studentům této školy?

Času je málo. Život je krátký! Nenechte si spoustu věcí utéct. Učte se a tvořte toho co nejvíce. Postupem věku je obtížné některé věci začít. Kdybych já měla stihnout půlku toho, co chci za svůj život zvládnout, tak to nestihnou.

» VYLOVENO

Blbost

B-L-B

Přes stigmatizaci vzděláním „Nula od nuly pojde.“

= BLBost je dědičná.

(matematická)

EPIČKO

(...) také umělec může být blbec.

(kavárenská)

Honza

Blbost je školský systém. A největší blbost je, že my, kteří jsme křičeli: „Proč se to jako musíme učit??“, všichni jen brbleme a nekomentujeme. Jsme vyhořelí v 35 letech, zjistili jsme, že musíme jít proti zdi, aby se něco změnilo, jenže k drzosti pokoru, jinak si rozbijeme hlavu. Ale je blbost ta zeď nebo hlavy pod ní?

EPIČKO

Boj mezi studenty a učiteli nevymizel.

Boj je BLBOST,

neboj.

Blbost je rozprostřít v interiéru beze slov přírodniny a sledovat reakce. Zatímco v kavárně způsobí zprvu velké rozpaky spontánní akce, později velmi sympaticky hnědo - zelené barvy zpřijemňují ostrost nezralých citrusů visících na zdi někde v Jihlavě.

Ve školním prostředí, působí zdaleka jinak! :)

Není blbostí víc takových blbostí, víc her a sponzoreity, i když občas dostaneme po hubě.

E. 2018

» VYLOVENO

Vím to

M

Udělal jsem chybu.

Vím to. Nesnáším se.

Tak proč jsi to všechno zahodil?

Ublížila jsem tím hlavně sobě.

Ubírá mi to sílu. Užirám tě to.

Byla to blbost.

Máš mě pořád rád?

Zkus to se mnou a uvidíš.

Neublížím ti, už to neudělám.

Už bych na to neměla sílu.

Už ji ani nemám.

Zkus to se mnou znovu. Prosím.

» VÝSTAVY

KAREL DOŠEK – NA DOSAH

Dům Gustava Mahlera

26. 9. – 17. 11. 2018

výstava fotografa a bytostného krajináře

NEIGHBORHOOD REPORT

OGV – dolní

8. 11. 2018 – 6. 2. 2019

výstava deseti vybraných umělců představující dolnorakouské současné umění

BON APPÉTIT

S CHUTÍ DO GALERIE

OGV – horní

15. 11. 2018 – 13. 1. 2019

výstava představuje méně známá díla z depozitářů

VERONIKA SVOBODOVÁ – MEZE INTERVALŮ

IGLOO 10

15. 11. 2018 – 3. 2. 2019

práce Veroniky Svobodové se zvukem propojují hledisko prostoru, času a situací

Zdroj: Jan Pražan / Dominik Strouhal

15. 11. 2018 – 13. 1. 2019

Titulní strana:

Odcházení

Ilona Hájková

3.C, ateliér Design a vizuální komunikace

2018, akryl na plátně

Své příspěvky posílejte na redakce.harpijky@seznam.cz
Další téma: Vzor

